

Гальмують Болонський процес в Україні також відсутність громадських структур у сфері освіти та їхньої співпраці з асоціаціями освіти та наукових досліджень Європи. Бракує інформаційного обміну та інформування громадськості про переваги ЄПВО, недостатньо відповідних самостійних наукових та соціологічних досліджень. Участь України в Болонському процесі потребує системної реорганізації національного простору вищої освіти з акцентуванням уваги на проблемних стратегічних напрямках [3].

Список використаних джерел:

1. Бабак В. Для нас Болонський процес - явище звичне, кредитно-модульна система - не новина // Вища школа. - 2006. - №1. - С. 3-20.
2. Бабкіна О. Проблеми підвищення якості вищої освіти в Україні у контексті Болонських реформ // Освіта і управління. - 2006. - №1. Т9. - С. 91-95.
3. Воротилов, О. Болонському процесу – осмислений підхід: Український стандарт і Болонська траєкторія: Чи приживаються нові правила у вищій школі? / О. Воротилов // День. – 2005. – 31 серп. (№ 156). – С.1, 6.

Національно-державна самоідентифікація України

Сагалов Е.Р., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук *Лазаренко Л.А.*

Розпад СРСР поставив перед новими країнами, зокрема й перед Україною, глобальну проблему: домогтися власної національно-державної ідентичності, яка повинна стати інтегральною характеристикою суспільства та необхідною основою успішного розвитку країни. Термін «ідентичність» (від лат. *identicus* – тотожність, однаковість) – це емоційно-ціннісний аспект орієнтації особи, групи, суспільства; тотожність; справжність й самотність.

Проблема самоідентифікації України включає: культурну, релігійну, мовну і національно-державну ідентичність. Національно-державна ідентифікація України це, насамперед, політична ідентифікація, в процесі якої на основі спільних орієнтацій, установок політичних суб'єктів та збігу форм і методів досягнення політичних цілей формується імідж країни. Суть цього процесу означає, по-перше, відродження власних етнічних характеристик, втрачених внаслідок бездержавного існування; по-друге, майбутній розвиток національно-специфічних ознак, що визначають особливості життєдіяльності українського суспільства; по-третє, здатність різних гілок влади спиратися на спільні базові цінності, діяти узгоджено, відповідально й ефективно [1]. Забезпечення національних інтересів реалізується через становлення спільної ідентичності громадян, що є основою життєдіяльності Української держави.

Досягнення оптимальної реалізації національних інтересів України можливе лише за умов активної участі в суспільно-політичних процесах громадян – носіїв національної ідентичності, які об'єднанні в сучасну модерну повномасштабну українську націю. Це зумовлено тим, що в процесах утворення і функціонування будь-якої держави визначальну роль відіграє велика людська спільнота – нація, підвалина людського співтовариства, головна дійова особа політики та історичного розвитку [3].

Проблема державно-національної ідентичності набуває все більшої актуальності і важливості в українському суспільстві. Однак, роки незалежності, періоди політичних протистоянь, особливо останнього часу свідчать, що формується сучасний образ української нації, як нації модерної, повномасштабної. У громадян України починає домінувати прагнення свободи і розвинене демократичне начало, неприйняття будь-якої деспотії до людської гідності та достатній індивідуалізм, відданість традиційним цінностям і толерантність, відкритість до модерного, цивілізованого світу [4]. Саме від утвердження цієї демократичної ідентичності залежить успіх України як держави і повномасштабної нації, спроможність здолати рудименти колишньої імперсько-тоталітарної суспільної свідомості, модернізувати країну, гарантувати їй гідне місце у спільноті європейських держав і націй. Необхідним чинником, за умов існуючої слабкості громадянської складової української ідентичності, є необхідність консолідації громадян України навколо культурного ядра.

В умовах глобалізації традиційним і навіть модерним суспільствам стає щоразу важче зберігати свою національну ідентичність, протистояти уніфікації. Все більший протест у світовому контексті викликає політико-культурне розмивання національного суверенітету, посилення залежності країн від зовнішніх рішень як міжнародних організацій, так і різноманітних військово-політичних блоків [2].

Стратегічна мета України – підтримка стабільності, здійснення збалансованого і передбачуваного зовнішньополітичного курсу. Геополітичне становище України потребує економічного та політичного врівноваження наших відносин і на Заході, і на Сході.

Отже, проблема національно-державної ідентичності України в сучасному світі ускладнена етнополітичними та етнопсихологічними факторами, які об'єктивно мають історико-політичний контекст.

Сучасні процеси життєдіяльності українського соціуму ускладнені історико-політичним, економічним, духовно-культурним існуванням України, зокрема й крахом колишнього заідеологізованого бачення світу та системи цінностей радянського минулого, недостатнім усвідомленням власних національних інтересів українським етносом.

Список використаних джерел:

1. Антонович В. Три національні типи народні // Старожитності –1992 – № 3.
2. Бочковський О. І. Вступ до націології. – Мюнхен, 1991-1992.
3. Драгоманов М. Вибрані твори. – Прага, 1937. – Т. 1.
4. Сміт Е. Національна ідентичність. – К.: Основи, 1994.

До питання майбутніх змін в Конституції України

Саргіна Є.О., студент ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук *Лазаренко Л.А.*

На сьогоднішній день досить актуальним є питання щодо входження України в Європейський союз. Вже не перший рік незалежна Україна прагне наблизитися до європейських стандартів. Стабільність – мрія українців.

За час незалежності України ми пережили безліч реформ в усіх сферах